

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CZERNIEJEWO NA LATA 2020- 2022

Wstęp

I. Wiadomości ogólne

1. Obowiązek gminy w świetle ustawy.

2. Podstawa prawna Programu

II. Analiza środowiska lokalnego

1. Diagnoza demograficzna w gminie Czerniejewo

2. Wspieranie rodziny przez MGOPS w roku 2018

2a. Udzielone świadczeniach

2b. Powody przyznania pomocy

2c. Analiza badań ankietowych

3. Analiza SWOT.

III. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Zasady działania Programu.

2. Instytucje biorące udział w realizacji Programu.

3. Odbiorcy Programu.

4. Cele programu

**5. Zadania Programu Wspierania Rodziny wyznaczone na lata
2020- 2022.**

6. Źródła finansowania Programu

7. Zakładane efekty realizacji Programu

8. Monitoring i ewaluacja Programu

IV. Zakończenie

Wstęp

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, integralna część społeczeństwa, oraz najlepsze naturalne środowisko gdzie dziecko otoczone jest opieką i może zaspokajać swe potrzeby. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia oraz poznaje te dobre wartości jak i również te złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia przekazują te wartości jakie wyniosły ze środowiska rodzinnego. Rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. W rodzinie kształtuje się osobowość człowieka i to ona stanowi dla dziecka podstawę budowania poczucia własnej wartości.

Rodzina, jako grupa społeczna odgrywa ważną rolę w kształtowaniu osobowości młodych ludzi, tworzeniu lub niwelowaniu deficytów różnego rodzaju.

Przy organizacji różnych form wsparcia rodziny problemowej należy jej pomóc pokonywać trudności jednak nie wyręczać w wypełnianiu ról opiekuńczych.

Osłabienie rodziny zarówno w sferze bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi środowisko życia dla młodego pokolenia.

Niniejszy program ma na celu zbudowanie systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

I. Wiadomości ogólne

1. Obowiązek Gminy w świetle ustawy

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej, należy to do zadań własnych gminy.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2022 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców oraz wzmocnić prawidłowe postawy i zwiększać świadomość społeczną.

2. Podstawy prawne programu

Podstawą działań ujętych w Programie są następujące akty prawne:

- 1.Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz 1111 z późn. zm.)
- 2.Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.)
- 3.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu pomocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.)

- 4.Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z póź. zm.)
- 5.Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 r. poz 852 z póź. zm.)
- 6.Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z póź. zm.)
- 7.Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.)
- 8.Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.)
- 9.Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Z 2019 r. poz. 506)

II. Analiza środowiska lokalnego

1.Diagnoza demograficzna

Poniższa Piramida wieku mieszkańców gminy Czerniejewo została pobrana ze strony internetowej Polska w liczbach dane podano za 2017 rok.¹

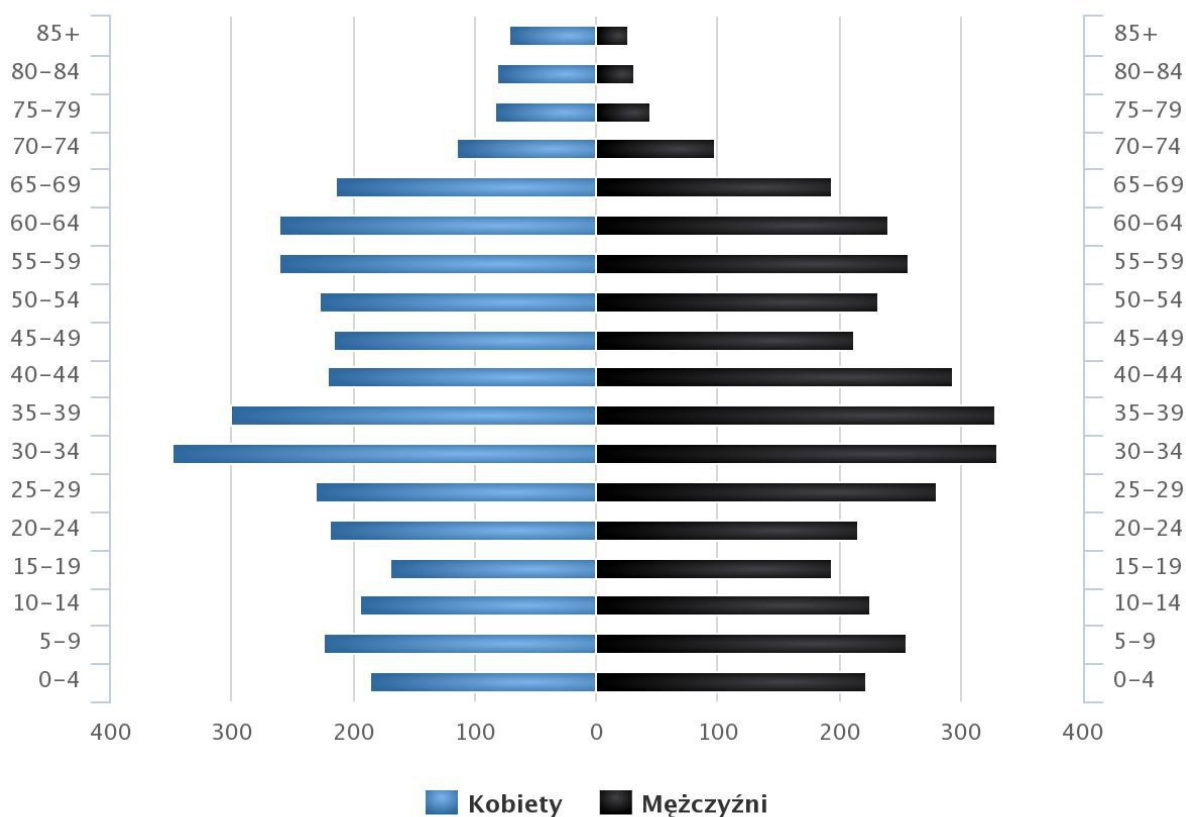
Poniższe informacje są ważną wskazówką co do orientacji w strukturze ludności zamieszkującej gminę Czerniejewo. Większość mieszkańców znajduje się w wieku produktywnym.

---

¹http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Czerniejewo#liczba-i-p%C5%82e%C4%87-mieszka%C5%84c%C3%B3w

Piramida wieku mieszkańców gminy Czarniejewo, 2017

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Dane za rok 2017

Gmina Czarniejewo ma 7 310 mieszkańców, z czego 49,6% stanowią kobiety, a 50,4% mężczyźni.

W latach 2002-2017 liczba mieszkańców wzrosła o 6,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,4 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Czarniejewo zawarli w 2017 roku 40 małżeństw, co odpowiada 5,5 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie więcej od wartości dla województwa

wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,1% mieszkańców gminy Czarniejewo jest stanu wolnego, 57,1% żyje w małżeństwie, 3,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,6% to wdowy/wdowcy.

Gmina Czarniejewo ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 15. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 2,05 na 1000 mieszkańców gminy Czarniejewo. W 2017 roku urodziło się 82 dzieci, w tym 37,8% dziewczynek i 62,2% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 425 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,20 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2016 roku 31,3% zgonów w gminie Czarniejewo spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 30,0% zgonów w gminie Czarniejewo były nowotwory, a 7,4% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Czarniejewo przypada 8.5 zgonów. Jest to mniej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju.

W 2017 roku zarejestrowano 87 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 106 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Czarniejewo -19. W tym samym roku 1 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1. 62,4% mieszkańców gminy Czarniejewo jest w wieku produkcyjnym, 20,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 16,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.²

---

² http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Czarniejewo#liczba-i-p%C5%82e%C4%87-mieszka%C5%84c%C3%B3w

2.Wspieranie rodzin przez Miejsko-Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w 2018 r.

W 2018 roku jak i w latach poprzednich każda rodzina borykająca się z trudnościami korzystała ze wsparcia. Używając tu terminu „wsparcie” mamy na myśli pomoc materialną, jak i wsparcie psychologiczne. Poniżej przedstawione są dane o ilości wypłacanych świadczeń pieniężnych z roku 2018. Dane są opracowaniem własnym M-GOPS w Czerniejewie.

Lp.	Rodzaj świadczenia pieniężnego	Liczba wypłaconych świadczeń
1	Z tytułu bezrobocia	57
2	Ochrona macierzyństwa i wielodzietności	27
3	Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	21
4	Zasiłki rodzinne	5612
5	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka	29
6	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka	152
7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie trwania urlopu wychowawczego	127
8	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie	829

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

	wielodzietnej	
9	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	430
10	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	325
11	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	553
12	Zasiłek pielęgnacyjny do 16 r. ż. dziecka	2255
13	Świadczenia pielęgnacyjne	429
14	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	81
15	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	592
16	Dodatek mieszkaniowy	86
17	Wydane Kart Dużej Rodziny	384

Pracą socjalną objęto 150 rodzin.

Ze wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej korzystały 4 rodziny.

Asystenturą rodziny objęto 13 rodzin.

Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U 2019 poz.1111), do których należy m. in.:

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Często z pomocy asystenta korzystają rodziny dysfunkcyjne. „Rodzina dysfunkcyjna jest stworzona przez dysfunkcyjne małżeństwo, takie małżeństwa zazwyczaj tworzą dysfunkcyjne osoby, które odnajdują się wzajemnie i żenią ze sobą. Jednym z tragicznych faktów jest to, że osoby dysfunkcyjne prawie zawsze znajdują osobę, która działa albo na tym samym, albo na większym poziomie dysfunkcji.”³

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Na pierwszym miejscu znajdują się potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również Często zaburzona jest więź emocjonalna między rodzicami a dziećmi. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można okazywać swoich potrzeb, uczuć, myśli. Ważniejsze są pragnienia dorosłych niż dzieci. Dziecko w takiej rodzinie narażone jest na wiele negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako obciążenie dla rodziców gdyż nie dają im wystarczającej swobody. Dzieci często są karane mimo tego, że nie zawsze zasługują na nią.

---

3 John Bradshaw Zrozumieć rodzinę

Program Wspierania Rodziny-zadania w zakresie wspierania rodziny:

1.Działania profilaktyczne:

- zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży,
- zapobieganie demoralizacji młodzieży,
- zapobieganie marginalizacji młodzieży,

2.Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, integracja społeczności lokalnych:

- imprezy okolicznościowe (integracyjne i sportowe),
- pikniki,
- półkolonie, kolonie

3. Działania podnoszące świadomość społeczną:

- stworzenie grupy wsparcia rodzin, które borykają się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, przeprowadzenie zajęć podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.
- Przeprowadzenie wykładów edukacyjnych dotyczących procedury związanej z adopcją w celu zachęcenia par bezdzietnych do skorzystania z adopcji bądź stworzenia rodziny zastępczej,
- Przeprowadzenie zajęć na temat niekorzystnego wpływu picia alkoholu na zdrowie i życie człowieka.
- Przeprowadzenie zajęć mobilizujących do aktywności zawodowej, wykluczając przy tym bierność.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

2a. Udzielone świadczenia

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia 2016	Liczba rodzin 2016	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia 2017	Liczba rodzin 2017	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia 2018	Liczba rodzin 2018
Posiłek	130	298	156	187	157	167
W tym dla: dzieci	125	124	117	-	108	-

2b. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2016	2017	2018
Ubóstwo	16	23	24
Bezdomność	7	8	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	27	27
Wielodzietność	14	12	11
Bezrobocie	90	73	57
Niepełnosprawność	51	53	47

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

Długotrwała lub ciężka choroba	47	60	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie gospodarstwa domowego	30	23	21
Rodziny niepełne	18	13	11
Rodziny wielodzietne	11	8	6

Dane sprawozdawcze wskazują, że problemami, które najczęściej występują w rodzinach to długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność.

2c. Analiza badań ankietowych

W pierwszej połowie 2019 r. zostały przeprowadzone badania ankietowe na terenie gminy Czarniejewo przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, które obejmowały podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tych zjawisk.

Podstawowe problemy w opinii mieszkańców gminy Czarniejewo.

Za największe problemy społeczne mieszkańcy uznali zanieczyszczenie powietrza i krajobrazu oraz bezrobocie natomiast za najmniej ważny problem uznawana jest bezdomność.

Jako średni poziom ryzyka wybrano nadużywanie alkoholu, gdzie ankietowani uznali spożywanie alkoholu jako okazjonalne i w niedużej ilości. Wiedza związana ze skutkiem nadużywania alkoholu jest na wysokim poziomie.

Problem związany z paleniem papierosów jest na niskim poziomie co wiąże się z tym, że uzależnienie od nikotyny nie jest poważnym problemem. Natomiast duży problem wskazały badania dotyczące korzystania z komputera i internetu.

Niepokój budzą wyniki dotyczą przemyśle gdyż jeden na dwóch badanych zna lub domyśla się, że wobec osoby znajomej stosowana jest przemoc. Wiedza dotycząca przemocy domowej jest na dobrym poziomie.

Niektórzy stosują „tradycyjny styl wychowania” związany z formą karania poprzez stosowanie przemocy fizycznej.

Większość mieszkańców nie wie gdzie można kupić narkotyki oraz dopalacze. Uzależnienie związane z narkotykami raczej stanowi umiarkowany problem tak samo jest z uzależnieniem od hazardu.

Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

Pewna część ankietowanych uczniów wykazuje pierwszy kontakt z alkoholem w mniejszym stopniu palenie papierosów. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów jest spożywanie alkoholu. Natomiast przyjmowanie narkotyków czy dopalaczy jest zjawiskiem bardzo rzadkim. Wiedza związana z używkami jest na dobrym poziomie. Badani uczniowie wykazują większe zaufanie do rodziców, opiekunów niż do nauczycieli.

Przemoc związana z przemocą rówieśniczą jest dość rzadka.

Dość powszechnym zjawiskiem jest korzystanie z komputera co wiąże się z faktem, że jest to główne zajęcie po powrocie ze szkoły. Coraz częściej zauważa się cyberprzemoc w różnych formach, co daje sygnał, że rodzice bardziej powinni zwracać uwagę na to co ich dzieci robią w internecie.

Bardzo duży wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny, społeczny dzieci i młodzieży ma środowisko szkolne, rówieśnicze.

Szczegółowe wyniki badań dostępne są w Urzędzie Miasta i Gminy w Czerniejewie- Obsługa Biura i Rady. ⁴

3. Analiza SWOT.

REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINY CZERNIEJEWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wyszkolona kadra pracownicza M-GOPS • Dobra współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny M-GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, Oświata , Służba zdrowia • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. • Działania profilaktyczne i i edukacyjne Gminnej Komisji ds.	<ul style="list-style-type: none"> • Brak rozwiniętego wolontariatu pracującego na rzecz rodzin • Małe środki finansowe, które można wykorzystać w działaniach na rzecz rodzin • Mała świadomość społeczności co do istniejących problemów i zagrożeń oraz niechęć do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym • Wyuczona bezradność i postawa roszczeniowa w stosunku do instytucji w szczególności jeśli chodzi o pomoc

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

<p>Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrze rozwinięta sieć wsparcia rodziny (dostęp do psychologa, poradnictwa itp) • Dobrze rozwinięte zaplecze wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji programów integracyjnych i sportowych (imprezy sportowe, pikniki rodzinne itp.) • Wsparcie w postaci stypendium dla dzieci i młodzieży 	<p>materialną</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niechęć mieszkańców do podjęcia zatrudnienia tylko chęć korzystania z pomocy materialnej Ośrodka • Niska świadomość społeczna dotycząca opieki rodzin zastępczych
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację programu • Utworzone stanowisko pracy asystenta rodziny • Możliwość korzystania z szkoleń przez pracowników M- GOPS, 	<ul style="list-style-type: none"> • Osłabienie roli rodziny, jako najważniejszej jednostki społecznej • Wzmacniające się negatywne postawy wśród mieszkańców gminy bierności w przezwyciężaniu trudności życiowych i braku zaangażowania w sprawy społeczne

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie rodziców na temat radzenia sobie z agresją, przemocą, zarządzaniem budżetem domowym. • Wsparcie finansowe rodzin w postaci świadczeń socjalnych	<ul style="list-style-type: none"> • wypalenie zawodowe osób pracujących na rzecz rodzin, • zagrożenie związane z wygaśnięciem więzi a co za tym idzie coraz częstsze rozpady związków oraz rodzin, • Problem uzależnienia w rodzinie (substancje odurzające, Internet), • Narastająca przemoc wśród dzieci i młodzieży
--	--

III. Zadania i realizacja Gminnego programu Wspierania Rodziny

1. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodziny program oparty jest na zasadach:

- Wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie,
- Jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

2. Instytucje biorące udział w realizacji programu.

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny działające na terenie Gminy Czarniejewo:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniejewie
- Urząd Miasta i Gminy w Czarniejewie
- Szkoła Podstawowa w Czarniejewie
- Szkoła Podstawowa w Żydowie
- Przedszkole Samorządowe „Leśna Polana” w Żydowie
- Przedszkole Samorządowe „ Wróbelek- Elemelek” w Czarniejewie
- Świetlica Środowiskowa „Promyki” w Żydowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarniejewie
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czarniejewo

- Komisariat Policji w Czarniejewie
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także innych osób chcących skorzystać z porady
- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego NOVAMED- Poradnia w Czarniejewie i Żydowie
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Czarniejewie
- Internetowe Centrum Edukacyjno- Oświatowe

Organizacje pozarządowe z terenu gminy Czarniejewo:

- Stowarzyszenie Pelikan
- Stowarzyszenie Integracyjno-Rehabilitacyjne „ RAZEM”
- Stowarzyszenie Onuphrius w Czarniejewie
- Czarniejewskie Koło Kobiet Aktywnych
- Towarzystwo Przyjaciół Żydowa

Instytucje spoza terenu Gminy Czarniejewo:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Gnieźnie
- Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie
- Sąd Rejonowy w Gnieźnie
- Ośrodki Leczenia Uzależnień (Gniezno i inne)

3. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są wszystkie rodziny, które zamieszkują teren gminy Czarniejewo, przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, których same nie potrafią pokonać, oraz rodziny które mają ograniczone prawa rodzicielskie i te, u których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej lub pieczy zastępczej.

- rodziny niezaradne życiowo

- rodziny z problemem ubóstwa, obarczone bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny żyjące w niedostatku materialnym,
- rodziny borykające się z problemem uzależnienia

4. Cele Programu

Głównym celem programu jest:

Rozwój systemu pomocy w zakresie wspieranie rodziny i tworzenie warunków sprzyjających poprawnemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodziny.

Cele szczegółowe

- Zapewnienie rodzinom poczucia stabilizacji socjalnej,
- Poprawa w wypełnianiu opieki nad dziećmi,
- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży,
- Zapewnienie zasobów ludzkich w celach pomocowych dla rodziny.

5. Zadania Programu Wspierania Rodziny wyznaczone na lata 2020-2022.

Zadania mieszczące się w ramach działalności instytucji biorących udział w realizacji Programu, dotychczas już realizowane:

- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (świadczenia pieniężne, dożywianie, stypendia, dowozy)
- Dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022

- Aktywizacja zawodowa osób dotkniętych bezrobociem
- Zapewnienie rodzinom będącym w kryzysie lub zagrożonym kryzysem pracownika socjalnego
- Zapewnienie rodzinom borykającym się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych opieki asystenta rodziny
- Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- Organizowanie imprez integracyjnych oraz sportowo- rekreacyjnych dla dzieci i rodzin
- Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Organizowanie wypoczynku w okresie wakacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz ubóstwem
- Obejmowanie pomocą psychologiczno- pedagogiczną w szkołach i przedszkolach dzieci i młodzież oraz ich opiekunów prawnych
- Wspieranie dzieci z rodzin, które nie posiadają możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach
- Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do wszelkich informacji dotyczących poradnictwa, terapii i pomocy psychologicznej
- Pomoc rodzinom dotkniętym alkoholizmem
- Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- Finansowanie posiłków w szkołach dla dzieci i młodzieży
- Obserwacja dzieci z rodzin dysfunkcyjnych pod kątem sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej

-Motywowanie członków rodzin do zmian dotyczących np. podjęcia leczenia uzależnień bądź podjęcia zatrudnienia,

-Praca socjalna prowadzona przez pracowników M-GOPS Czarniejewo

Do działań innowacyjnych , dotychczas nierealizowanych, a które będą wdrażane i monitorowane przez M- GOPS w Czarniejewie zaliczyć można:

Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców, szukających pomocy w przeżywanych trudnościach opiekuńczo- wychowawczych

Celem prowadzenia grupy będzie stworzenie systemu wsparcia dla każdego rodzica, który aktualnie tego potrzebuje. Spotkania mają być łatwo dostępne dla mieszkańców Gminy oraz będą prowadzone przez asystenta rodziny przy współpracy z psychologiem.

Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej Adopcji

Celem kampanii będzie zwiększenie świadomości społecznej co do szans i możliwości, jakie niesie adopcja dziecka oraz wzbudzenie zainteresowania wśród jak największej liczby odbiorców. Kampania ma być przeprowadzona we współpracy z Chrześcijańskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Poznaniu „Pro Familia”.

6. Źródła finansowania programu

Program realizowany jest głównie z środków własnych gminy. Istnieje również możliwość wykorzystania dotacji z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych.

7. Zakładane efekty realizacji Programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- poprawa jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej prawidłowego funkcjonowania rodziny
- poprawa relacji rodzinnych,
- rozwijanie współpracy między różnymi podmiotami na rzecz wspierania rodziny
- powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej

8. Monitoring i ewaluacja Programu

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań. Monitoring prowadzony będzie w sposób ciągły, pozwoli na ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Realizacja opiera się na stałej współpracy między instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami w celu realizacji założonych inicjatyw.

Program będzie koordynowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerniejewie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

IV Zakończenie

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Czarniejewo oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości walki ze swoimi problemami, co zwiększy szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku społecznym. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny przy wykorzystaniu własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu , w jakim się znalazły.